

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skoleplan

FOR

Odder

Højskole

KARLESKOLE MED LANDBRUGS-
UNDERVISNING OG KONTROL-
UDDANNELSE

Odense
Bibliotek og Studiensamling
København V.

4

ODDER HØJSKOLE

INDE i det frugtbare Hads Herred, midt imellem Aarhus og Horsens, ligger Odder Højskole i meget smukke Naturomgivelser. Skolen blev oprettet 1889 af dens mangeaarige Forstander A. Kr. Dolleris. Der var 3 Aar i Forvejen oprettet en Valgmenighed, som byggede sin egen Kirke, der ligger lige ved Siden af Skolen. Det viste sig hurtigt, at der var god Jordbund for en Højskole. I Løbet af faa Aar kom Elevtallet op paa 50 — det Antal, Skolen kunde rumme.

I Foraaret 1927 overtog vi Skolen, og for at tilfredsstille Tidens Krav blev der i Løbet af Sommeren foretaget betydelige Udvidelser. Der blev bygget en Etage paa Hovedfløjen, hvorved Tagværelserne blev omdannet til lyse og hyggelige Elevværelser, og der blev indrettet et moderne Skolekøkken. Der er senere indlagt Centralvarme og Bad. Skolen har gode og hyggelige Lokaler og raader over en ret fyldig Samling af Undervisningsmateriale.

Sistens
Pædagogisk
Købe

H

Skolen
set fra
Haven

SKOLENS FORMAAL

Oplysning være skal vor Lyst,
er det saa kun om Sivet,
men først og sidst med Folkerøst
Oplysningen om Livet.

Grundtvig.

DER er næppe mange, der vil bestride Nyttens af et Højskoleophold. De allerfleste vil vel ogsaa erkende, at Oplysning om Livet og Kundskaber, som kan komme til Nytte i det praktiske Liv, netop er de Hjælpebidler, den kommende Slægt maa være i Besiddelse af.

Det skal være Skolens Formaal at give faglig, folkelig og kristelig Oplysning, der kan blive til Gavn for den enkelte og for vort Land. Gennem vor Undervisning og det daglige Samvær vil vi søge at give Eleverne de bedst mulige Forudsætninger for at kunne leve „et jævnt og muntert, virksomt Liv paa Jord, lysvaagent for alt stort og skønt heneden“, og vi vil hjælpe dem til at forstaa, at det værdifulde i Livet i saa høj Grad er bestemt af, hvorledes vi selv er.

★ ★

UNDERSVISNINGEN

Historieundervisningen omfatter Kirke- og Verdenshistorie, Litteraturhistorie og Vort Folks Historie.

I Kirkehistorien faar vi et Indblik i Menighedslivet fra de ældste Tider og op til vore Dage, og vi stifte Bekendtskab med nogle af Kirkens betydeligste Personligheder.

I Verdenshistorien fortælles i store Træk om de Begivenheder, som ogsaa vort Folk har været berørt af og Deltager i.

I Litteraturhistorien lærer vi en Del af vore betydeligste Forfattere og deres Værker at kende, og gennem

Vort Folks Historie faar vi at vide, hvorledes vore Fædre har levet og virket, kæmpet og stridt. Vi vil lade de svundne

Elever i Skolestue.

Slægter drage os forbi, og de vil have noget at fortælle os, som vi ikke kan undvære.

Ingemann skrev som Indledning til sine historiske Romaner:

Stig op af Graven, du Slægt, som døde,
forkynd dit Fald og afmal din Brøde,
Advar os mod Udsltelses Dom
og vis os, hvorfra din Frelse kom!

Historien fortæller os, at Udviklingen i Verden gaar sin Gang efter evige Love. Opgangstider følges af Nedgangstider og omvendt, og vi opdager, at det, vore Fædre har kæmpet og stridt for, er det, vi lever og bygger videre paa.

Vi maa ikke glemme, at et Folk ikke alene er det Slægtled, som lever nu, men er en hel Kæde af Slægter, som gik forud, og gennem os knyttes til dem, der følger efter. Skal Kæden holde og Folket bestaa, maa ogsaa vort Led hærdes, og det sker kun ved, at vi tager Opgaverne op og gør Dagens Gerning.

I Dansktimerne gives Undervisningen ud fra Grundsætningen: „At lære er ikke alene at huske, men at forstaa“. Vi vil give vore Elever Forstaaelsen af, at vort Modermaal er et levende Sprog, og gennem en grundig Undervisning i Retskrivning og Analyse, Stiløvelser og Læsning dygtiggøre dem til Brugen deraf. En Del Timer anvendes til Indøvelse i Udfyldning af Ansøgninger, Blanketter og Skemaer, som enhver Samfundsborger før eller senere faar Brug for.

Regning er et vigtigt Fag. Der kræves meget af Nutidens

Landmand med Hensyn til økonomisk Beregning over det, der foregaar i Mark og Stald. Mange unge Menneskee har ikke beskæftiget sig ret meget med Regning, siden de kom ud af Skolen, og derfor har de glemte en Del, men det er forbavsende, saa hurtigt det kommer igen, naar der ved Undervisningen tages Hensyn dertil.

De forskellige Regningsarter gennemgaas, og forøvrigt lægges Regneundervisningen til Rette saa praktisk som muligt, hvorved den tillige bliver mere interessant.

„Sangen har Lysning, og derfor den gyder over dit Arbejd' Forklarelsens Skin“. Der er vist ikke et Land i Verden, der har saa rig en Sangskat som vi, den er nok værd at stifte nærmere Bekendtskab med. Vi synger til Timerne, og i de særlige Sangtimer læres gamle og nye Sange, og der fortælles om de betydeligste Komponister.

Gennem Sundhedslæren faar Eleverne Kendskab til Menneskelegemets Bygning og Livsvirksomhed, og hvad der kan gøres for at bevare Sundheden. I Tilslutning hertil undervises i Gymnastik og Folkedans. Det giver ikke alene Motion, som er nødvendig for den Ungdom, der sidder paa Skolebænken, men det giver ogsaa Frihed i Bevægelse, og det giver Livslyst.

I Samfundslæren gennemgaas det vigtigste indenfor Kommunalliv og Socialøkonomi, og gennem Erhvervsgeografi orienteres Eleverne i forskellige vigtige Erhvervsforhold.

I Naturfagene — Kemi og Fysik — gennemgaas det vigtigste af det, Landmanden har Brug for i sin daglige Gerning. For at faa den fulde Forstaaelse af Fodrings- og Gødningslæren maa man ikke alene have Kendskab til Fodermidlernes og de forskellige Gødningers kemiske Sammensætning, men man maa ogsaa kende noget til de Processer, der foregaar under Fordøjelsen, og de Omsætninger, der foretages ude i Jordbunden. Ligeledes gives en kort Fremstilling af Naturkræfterne, som de ytrer sig i Varme og Elektricitet og af den mekaniske Fysik samt Lys og Vejlære.

I Jorddyrkning gennemgaas Jordens Bearbejdning og Besaaning, Sædskiftet og Landbrugsbedriftens økonomiske Planlægning samt Ukrudtet og dets Bekæmpelse.

Øvelse i
Gerberering

I **Planteavl** gennemgaas de forskellige Kulturplanter, deres Slægtskabsforhold og Forædling, Sorter og Stammer, Sygdoms-angreb og disses Bekæmpelse.

Gødningsslæren omfatter Planternes Ernæring, Gødningsmidlerne, herunder Staldgødningens og Ajlens Produktion, Opbevaring og Anvendelse, de forskellige Kunstgødninger, deres Indhold, Værdi og Anvendelse, Dyrkning af Grøntgødningsplanter samt en Omtale af Gødningsforsøg, Kalk og Mergel.

I **Husdyrbrug** — særlig Kvæg- og Svineavl — gennemgaas de vigtigste Racer og Stammer, Avls- og Arvelighedslære, Ernæring, Opdræt, Røgt og Pleje, Mælkens Behandling og Afregningsmetoder samt en Omtale af offentlige Hjælpemidler som Dyrskuer, Stambogsføring, Kontrolforeningsarbejde m. m. Desuden faar Eleverne Øvelse i praktisk Kvægbedømmelse.

I **Fodringslæren** gennemgaas de forskellige Fodermidler — hjemmeavlede og indkøbte — Foderets Sammensætning og Størrelse samt Foderværdiberegning og Dyrenes Fodring Sommer og Vinter.

I **Bogføring** undervises i Dagbogføring og Pengeregnskab.

Tegning og Landmaaling omfatter geometrisk Tegning. Bygningstegning samt teoretisk og praktisk Landmaaling.

Skolen har gode Samlinger af Kunstgødningsprøver, Frøprøver og lign., som benyttes ved Undervisningen.

Kontroluddannelse. Gennem Kontrol faar man Vished for, om noget er godt eller daarligt.

Vordende Landmænd bør have Kendskab til Kontroluddannelse, selv om de ikke alle vil virke som Kontrolassistenter; derfor

har vi lagt Kontroluddannelsen ind i Undervisningen, saa den paa en naturlig Maade knytter sig til de øvrige Landbrugsfag.

Der undervises i Prøveudtagning og Fedtbestemmelse i Mælk, Kontrolregnskab og Stambogføring, Mælkens Afregning og Kontrolassistentens Arbejde og almindelige Virksomhed.

Der afsluttes med en Afgangsprøve, hvor Foreningen af jyske Landboforeningers Konsulent er til Stede som Censor.

For Brug af Kemikalier m. m. betales 20 Kr.

2-3 Aftener om Ugen holdes Oplæsning af Skolens Lærere, og der vises Lysbilleder fra Rejser i fremmede Lande.

Skolen har 2 Lærere og 2 Lærerinder og desuden nogle Timelærere.

Engelsk. Gennem vor Udførsel af Landbrugsprodukter og vore Handelsforbindelser i det hele taget staar vi i nær Tilknytning til England. Det er derfor ret naturligt, at mange unge Mænd ønsker noget Kendskab til det engelske Sprog. Vi har taget det med som et frivilligt Fag, og den, der vil gøre et Arbejde, kan lære meget en Vinter.

Der er gerne en Del Spørgsmaal, som de unge er optaget af, men som ikke altid kan behandles i selve Undervisningstimerne, derfor har vi en egentlig Diskussionsaften. Det har ogsaa sin store Værdi, at Eleverne lærer at fremføre deres Tanker overfor en Forsamling, og ikke mindst naar de senere skal deltage i Foreningslivet og Samfundsstyrelsen.

Nogle Elever kan bedre udtrykke deres Tanker paa Papiret, derfor har vi en Skoleavis. Den kan ogsaa give et godt Bidrag til Klaring af det, der rører sig i de unges Sind, og den kan virke opdragende og være med til at sætte baade det ene og det andet paa Plads.

Der er ogsaa gerne nogle Elever, der kan spille, og et „hjemmelavet“ Orkester kan være til stor Fornøjelse og yde et godt Bidrag til Underholdningen ved festlige Lejligheder.

Og vi er
Musikanter.

Luftfotografi
af
Odder By

BY OG EGN

○DDER BY, der har 5.000 Indbyggere, ligger lunt i et Dalstrøg i det østjydske, bakkede Terræn ved Aarhus-Horsens Landevej. Et Kvarters Gang vest for Byen ligger det gamle Herresæde „Rathlousdal“, hvis store, smukke Skove strækker sig op som et Læ for Byen. Mod Øst er der ca. 6 km. til Saxild Strand.

Eggen byder paa en Rigdom af naturskønne Steder, ligesom her er flere historiske Seværdigheder.

Det er ret naturligt, at den fede Jord og den smukke Natur tidlig er taget i Besiddelse. Her findes Ruiner — tildels udgravet i de senere Aar — af den gamle Ridderborg „Bjørnkjær“, ogsaa kaldet Marsk Stigs Borg, og her ligger Herregaardene: „Rodsstens-eje“, „Aakjær“, „Gyllingnæs“ m. fl.

Naar Foraaret nærmer sig, og Solen rigtig begynder at varme, kan det somme Tider knibe at sidde roligt paa Skolebænken, saa sadler vi vor hjulede Ganger og kører ud for at se nogle af de smukke Steder, Hads Herred er saa rig paa.

Det er ikke nogen daarlig Anvendelse af en Eftermiddag. Der er meget for os Mennesker at lære ude i Naturen, hvis vi blot faar Øjet opladt for den Rigdom og Skønhed, man møder der, og man rystes saa dejligt sammen, naar man saadan slaar sig løs. Snakken gaar lystigt, og man vender forfrisket tilbage til at tage fat paa det mere alvorlige. Sindet er blevet mere opladt til at tage imod.

Vi standser paa en saadan Tur i Landsbyen Randlev og ser en af vore ældste Kirker og den smukke, gamle Præstegaard, bekendt ifra Digterpræsten St. St. Blicher. Vi kører videre til Udstykningsskolonien Højby, der ser vi en Samling smukke, vel-drevne og velholdte Husmandshjem. Vi standser ogsaa ved Udgravningerne ved „Bjørnkær“, og maaske lægger vi Vejen om ad Hou, Saxild Strand eller Kysing Fjor.

Af Udflugtsteder længere borte kan nævnes Aarhus — Jyl-ands Hovedstad. — Her er en Rigdom af Seværdigheder: Den gamle By, Museet, Domkirken, Mindeparken, Stadion, Zoologisk Have, og Turen slutter gerne i Teatret.

Af Ture, der mere knytter sig til Landbrugsundervisningen, skal nævnes Besøget paa Odder Andelssvineslagteri, hvor vi under kyndig Vejledning faar et Indblik i det Arbejde, der udføres i et moderne Slagteri.

Hos Godsejer Schmiegelow, Rodstenseje, er det en Fornøjelse at se de rene og velindrettede Stalde, den smukke Besætning, og i det hele taget den Orden, der præger alt paa den store Gaard.

Vi er ogsaa ude at se nogle af Hads Herreds bedste Besætninger, og disse Ture ud til det praktiske Arbejde er en Oplevelse, ikke mindst for os, som har staaet og doceret Teorierne i Skolestuen. Man lægger Mærke til, hvor Landmandsgerningen har de unges Interesse. Her ude i Mark og Stald føler de sig hjemme,

Valgmenig-
hedskirken
i Rimfrost.

Aftensang

og man glæder sig over det; thi kun den Gerning, man kan gaa op i fuldt og helt, faar sin Værdi.

Vi begynder Skolehalvaaret med et Aabningsmøde. Desuden holdes flere Møder med fremmede Talere. Den sidste Søndag, Eleverne er her, holdes et Møde med Foredrag og Opvisning i Gymnastik. Disse Møder er offentlige, og vi ser gerne saa mange af Elevernes Paarørende som muligt.

Men det er kun saa lidt, der kan nævnes i en Skoleplan. Desuden kan det bedste ved et Skoleophold slet ikke beskrives, det skal opleves. — Det kan ske i en Foredragstime eller ved Samtale med Kammerater eller Lærere. Det kan ske i det daglige Samvær, eller naar vi samles til Fest, og det kan hænde, man faar nogle af sine bedste Oplevelser, naar man i Flok og Følge drager ud for at tilbringe nogle festlige Stunder i det fri.

UNDERSTØTTELSE

Til Ophold paa Skolen kan søges Amtsunderstøttelse, og der kan opnaaes indtil 125 Kr. pr. Maaned. Der søges til Folkehøjskole. Ansøgningen skrives paa Skema. som faas hos Sogneraadetsformanden eller fra Skolen og skal indgives til Skoleraadet i det Amt, hvor Ansøgeren opholder sig. Ansøgningen skal helst være indsendt inden 1. Juli, dog kan Ansøgninger, der er indleveret inden 15. Sept., forventes bevilget, hvis Midler haves.

BETALINGSVILKAAR m. m.

For fuldt Ophold og Undervisning betales efter fælles Overenskomst mellem Højskolerne 135 Kr. om Maaned. Der betales i Reglen forud og for en Maaned ad Gangen og efter følgende Skala:

5 Mdr.

1. Maaned	145 Kr.
2. „	140 „
3. „	135 „
4. „	130 „
5. „	125 „

Ialt.... 675 Kr.

Paa Værelserne, der er store og lyse, er der Centralvarme, elektrisk Lys og Skabe til Elevernes Tøj, Senge med Madras, Bord og Stole. For Værelse med Lys og Varme betaler Eleverne hver 15 Kr. om Maaned. Der er Badeanlæg, moderne Toiletforhold og Cyklestald paa Skolen.

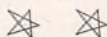
Bøger og Skrivemateriale kan faas paa Skolen og vil koste ca. 45 Kr.

Eleverne maa medbringe Sengetøj, Lagener og Haandklæder. Tøjet sendes bedst 8 Dage i Forvejen som Fragtgods, mærket tydeligt med Elevers Navn og *Odder Højskole, Odder St.* Eleverne møder 3. November.

Skolen ligger 10 Minutters Gang fra Odder St. Der er Jernbaneforbindelse fra Aarhus, Horsens og Hou og Rutebil fra Skanderborg.

Alle øvrige Oplysninger gives, og Indmeldelser modtages af

Elisius Johnsen.

OPLYSNINGER OM KORTE KURSUS

I **Juli** og **September** afholdes 11 Dages Kursus for Kvinder. Der undervises i Kjølesyning og Husholdning samt Havebrug og Fjerkræavl. Desuden holdes Højskoleforedrag, Oplæsning og Sang. Understøttelser, der dækker fuldt hvad Kursus'et koster samt Hjælp til Rejsen, søges inden 15. Maj og 15. Juli.

I **September** afholdes et 3 Ugers Kursus (eller Maanedskursus) for unge Piger. Der kan gives en grundigere Undervisning end paa 11 Dage, og Deltagerne er ligesom Eleverne inddelt i Familier. Undervisningen omfatter almindelig og finere Madlavning, Desserter, Anretning, Bagning, Henkogning, Syltning samt Ernæringslære og Regnskab.

Der undervises i Kjølesyning, og om ønskes i Havebrug og Fjerkræavl.

Der holdes en Række Højskoleforedrag, Oplæsning og Sang. Understøttelse søges inden 15. Juli.

I **Januar** og **Februar** holdes 11 Dages Kursus for Mænd. Der undervises i Planteavl, Gødningslære, Husdyrbrug, Fodringslære og Regnskabsføring samt Havebrug og Fjerkræavl.

I **Februar** holdes et 8 Dages Kursus for baade Kvinder og Mænd. Der undervises i Havebrug (særlig Frugtavl) og Fjerkræavl.

Det er særlig de praktiske Spørgsmaal, der er fremme i Tiden, som behandles paa disse Kursus. Understøttelse, der dækker alt, hvad Kursus'et koster samt Hjælp til Rejsen, søges inden 15. Novbr.

Nærmere Oplysninger om disse Kursus gennem vor Kursusplan.

✧ ✧

Højskole for unge Piger

med Husholdningsundervisning og Kjølesyning 5 og 3 Mdr. fra Maj. Amtsunderstøttelse søges inden 1. Januar. Nærmere Oplysning gennem vor Skoleplan for Piger.

✧ ✧ ✧